

Večernik

Leto V. (XII.), štev. 133

Maribor, torek 16. junija 1931

»JUTRA«

Za razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. ur

Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglasi po tarifu

Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Spanski primas izgnan

NADŠKOF V TOLEDU, KARDINAL SEGURIA, PO POVRATKU IZ RIMA ARETIRAN IN IZGNAN. — PRIČAKOVATI JE PRELOMA MED VATIKANOM IN MADRIDOM.

MADRID, 16. junija. Sočasno z napetostjo med Vatikanom in italijansko vlado so se znatno poslabšali tudi odnosi med Sveto stolico in Španijo. Dočim je monarhistični Španija veljala kot najbolj katoliška država na svetu, so se po zlomu monarhije začele pojavljati močne struje za ločitev države in cerkve. Socijalisti zahtevajo, da se to izvrši takoj, češ da bodo sicer revidirali svoje stališče napram republikanski vladi. Napadi na cerkve in samostane v Španiji vodijo nujno do popolnega preloma med Vatikanom in Madridom.

Španski primas, nadškof iz Toleda, kardinal Seguria, je nedavno odpotoval v Rim, da poroča papežu o položaju katoliške cerkve na Španskem. Ko se je včeraj vrnil, je bil nenadoma

aretiran. Še tekom noči je moral vstopiti v avto na odhod preko meje, ker ga je vlada izgnala. Tik pred Madridom so ga peljali pred prefekta, vendar kardinal ni hotel z njim govoriti. Medtem je došel od notranjega ministra brzogovorni odlok, da mora takoj nadaljevati pot do meje. Dovolili so mu, da je prenočil v bližnjem samostanu. Ves čas je bil strogo zastražen. Danes je nadaljeval kardinal potovanje v Hendaye v Franciji.

Aretacija in izgon visokega cerkvenega kneza sta napravila v Vatikanu zelo mučen utis. Tam so prepričani, da pomeni ta dogodek pričetek najostrejšega kulturnega boja v Španiji. Že tekom prihodnjih dni pričakujejo preloma diplomatskih odnosov med Madridom in Vatikanom.

Francija hoče pomagati agrarnim državam.

PARIZ, 16. junija. Kakor poroča dobro poučeni »Matin«, je sklenila francoska vlada v sporazumu z guvernerjem francoske narodne banke in ravnatelji najodličnejših pariških denarnih zavodov, odposlati v agrarne države srednje Evrope in Balkana posebno studijsko komisijo. V komisiji bo osem zastopnikov francoskih industrijalcev in 6 delegatov denarnih zavodov, ki bodo proučili stanje v agrarnih državah ter stanje v Avstriji. V zvezi s tem poročajo tudi listi, da bo izdelala ta komisija tudi načrt za sanacijo dunajskega Kreditanstalta ter za omejitev odtoka zlata in deviznih rezerv iz fondov nemške državne banke.

Italijanski industrijalci obiščejo Rusijo.

RIM, 16. junija. Prihodnje dni odpotuje v sovjetsko Rusijo 14članska delegacija italijanskih industrijalcev, da poglobi trgovske odnose s sovjetsko Rusijo na podlagi nedavno sklenjene trgovinske pogodbe. Med dru-

gim se bodo mudili v Moskvi 6, v Leningradu pa 3 dni ter se nadejajo, da se jim bo posrečilo skleniti z boljševiki ugodna naročila za italijansko industrijo.

Amerika in Bat'a.

PRAGA, 16. junija. »Narodni politika« objavlja dopis iz Washingtona, v katerem je opisan boj proti uvozu češkoslovaške obutve, zlasti proti Bat'evim izdelkom. Dočim je znašal uvoz obutve iz ČSR v Zedinjene države leta 1923. samo še 435 parov, se je l. 1929. dvignil že nad 4.397.000 parov. Ameriška carinska komisija bo poslala strokovnjake v Evropo, zlasti v Zlin, v Belgijo in Švico, da bodo zbrali material za povišanje uvozne carine.

Osební avtomobil ubil konja.

Neki osebni avtomobil, čigar vozača so že ugotovili, se je na Radvanjski cesti zaletel v par konjev posestnika Franca Pristovnika iz Radvanja. Žival se je poglala po karambolu v zrak, zbežala nekaj korakov in se zgrudila s polomljenimi udji. Zadeva bo imela sodne posledice.

krati in meščanska demokracija) more torej edino v okrajih s tajnim glasovanjem računati na možnost kakih uspehov. Socijalni demokrati so bili doslej s svojimi 14 mandati najmočnejša opozicijska skupina v parlamentu in so postavili za te volitve tudi v okrog 25 okrajih z javnim glasovanjem svoje kandidate, seveda brez upa zmage, ampak edino iz propagandnih motivov. Obe meščanski levičarski skupini: demokratska stranka in liberalna stranka pod vodstvom Karla Rassaya ste imeli doslej vsaka po 4 mandate in ste za sedanje

volitve v okrajih z javnim glasovanjem postavili le par kandidatov. Madžarski volilni zakon že tudi kandidate same silno otežkoča, saj n. pr. mora v volilnih okrajih Budimpešte podpisati kandidatno listo 5000 volilcev, v okrajih z javnim glasovanjem pa 10% volilcev — lastnoročno.

Glavna volilna borba se torej omejuje na okraje s tajnim glasovanjem, torej predvsem na Budimpešto in na vsa velika mesta države. Volitve v teh okrajih bodo tudi — vsaj deloma — dale pravo sliko razporeditve v državi.

Madžarske volitve

so bile vsikdar nekaj tipičnega. Nikdar niso dale pravega izraza mišljenja širokih narodnih mas. Tako bo tudi pri volitvah, ki se vrše že koncem tega meseca. Dasi mandat parlamenta, ki je bil 6. t. m. razpuščen, še ni potekel, ga je regent Horthy vendar razpustil skoro pol leta predčasno, ker se je izkazalo, da je postal popolnoma nesposoben za reševanje kakršnihkoli resnejših nalog.

Vprašanje je seveda, ali bo novi parlament sposobnejši, ali se bo otresele lartargije in neoprednosti dosedanjega, in ali ni morda to kronična bolezen vseh madžarskih parlamentov, izvirajoča iz ene osnovne točke, iz sistema madžarskih volitev samih, ki je tak, da jemlje zastopnikom vsakršen čut odgovornosti za zakonodajno delo napram volilcem, ker je upliv volilcev na izid volitev reduciran na minimum. Saj bodo tudi letošnje volitve, kakor one l. 1926, v 82% vseh volilnih okrajev izvedene po sistemu javnega glasovanja in ne na podlagi tajne volilne pravice, kakoršna je uvedena danes že v vseh modernih in naprednih državah. Ta specialna madžarska volilna metoda bo imela skoro gotovo to posledico, da se tudi novi parlament ne bo mnogo razlikoval od dosedanjega. To enostavno radi tega, ker bo 199 od 245 mandatov oddanih potom javnega glasovanja, ki se vrši pod kontrolo in terorem vladnih organov, in le za 46 mandatov se bo lahko opozicija potegovala v tajnih volitvah. V vseh okrajih z javnim glasovanjem je udeležba opozicije na volitvah docela brezupna in brezizgledna. Saj so že volitve l. 1926 pokazale, da je v okrajih z javnim glasovanjem mogel zmagati edino kandidat vlade ali pa kvečemu še kakšen »dobromisleči« izvenstrankarski kandidat, katerega je vlada smatrala vrednim, da mu ni postavila protikandidata.

V dosedanjem parlamentu je imela vladna »stranka edinstva« grofa Bethlena 169 mandatov, krščanska gospodarska stranka grof Zichyja, ki je tudi podpirala vlado, 36, in grof Apponyi, ki je vlado pogojno podpiral, 14 mandatov. Čuje se, da bo v novem parlamentu tudi stranka malih kmetov, ki je pod vodstvom Gaštona Gaala in ki je imela dosedaj 5 mandatov, podpirala vlado, dasi nastopa v volitvah z opozicijskim programom. Vsled tega ji hoče vlada omogočiti v okrajih z javnim glasovanjem, da bo zvišala število svojih mandatov na 10 do 12.

Levičarska opozicija (socijalni demo-

Solska razstava v St. Lenartu v Sl. gor.

Šolske razstave so se večinoma preživele, ker niso kazale resničnega šolskega dela, marveč le tekmovanje med učitelji na račun truda in večinoma tudi na račun zdravja šolskih otrok. Tako je zlasti v mestu, kjer je več šol. Drugačnja pa je stvar na deželi, zlasti še tam, kjer je treba pokazati staršem, kaj so delali otroci v šoli in kakih spretnosti so se navadili. Koliko truda in težav je šlo skozi šolo, delalo preglavice učiteljem in učencem, ne da bi se dalo kaj pokazati; če je po sreči, je ostalo mnogo tega ohranjenega v učenčevem spominu in se pokaže v njegovem značaju ob življenjskih prilikah: le majhen drobec spretnosti na se da zajeti in razstaviti na ogled. In če ta majhen drobec kaže resno šolsko delo brez hlastanja po efektu, potem je to razstava, kakršne naj bi bile vse.

In razstava, kakršne naj bi bile vse, je sedaj na meščanski šoli v Sv. Lenartu v Slov. gor. Šele par let je v tem trgu meščanska šola: ljudstvo je je veselo, rado pošilja po več ur daleč v to šolo otroke. Ker pa je to nova šola, je prav in koristno, da si pridobi starše šolskih otrok z razstavo ročnih del in šolskih izdelkov. In tako razstavo so napravili učitelji te šole pod vodstvom ravnatelja g. Koržeta. Urejale so jo pač roke obeh gđc. učiteljic Jurmanove in Verovškove, kajti iz vse razstave sije nežnost, tako zelo primerna razstavljenim predmetom. Saj vidimo od najfinejših filejev vse do narodnih vezenin po Sičevih vzorcih okusno okrašene zglavnike in podobno. Po stenah so obešene številne risbe in slike po naravi, kjer sta se zlasti odlikovala učenca Kovačič in Senekovič. Kdor ve, da poučuje slikanje na tej šoli priznani umetnik g. profesor Sirk, bo razumel, kako da so dosegli učenci tako izredno visoke uspehe. Pa so še zvezki in izdelki razne ročne spretnosti. Vse skupaj lepa razstava, ki more pridobiti meščanski šoli v Sv. Lenartu le novih prijateljev. Dr. P. St.

Bik je zabodel v glavo

med pašo 60letnega Vinka Kranerja iz Boračeve pri Radencih tako nesrečno, da mu je zlomil vse okostje spodnje čeljusti. Ponesrečenca so prepeljali domači v mariborsko splošno bolnico, kjer še včeraj ni prišel k zavesti.

Pri nagnenju k maščobi, protinu, sladkosečnosti izboljšuje naravna »Franz Josefova grenčica« delovanje želodca in črevesa in trajno pospeši prebavo. Raziskovalci na polju zdravniške vede o presnavljanju zatrjujejo, da so dosegli s »Franz Josefovo vodo« silajne rezultate. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Levo-desno, kamorkoli se ozrete, pa boste čuli od vsake dobre gospodinjke, da ni zanesljivejšega sredstva za pranje od Albus Terpentinovnega mila.

Mariborski in dnevni drobiž

Tekma iz strojepisja in stenografije

Kot uvod h končnim izpitom na enoletnem trg. tečaju Slov. trg. društva v Mariboru se je vršila dne 13. junija t. l. popoldne tekma iz strojepisja in slov. stenografije. K tekmi iz strojepisja se je prijavilo 13, iz stenografije pa 15 tekmovalcev. Razven komisije so prisostvovali tekmi še: predsednik Slov. trg. društva g. Branko Mejovšek, zastopnik časopisja in nekaj gledalcev. Tekmo je vodil g. prof. Rakuša, ki je v uvodnih besedah naglasil pomen prireditve. Dočim posveča v drugih naprednih državah poslovni svet takim tekmam vso svojo pozornost, so pri nas skorajda nepoznane. Velika zasluga g. predsednika Slov. trg. društva je, da je zainteresiral člane društva za delovanje tečaja in med njimi nabral prav lepa darila za zmagovalce v tekmi. Darila so prispevali sledeči gg.: Pinter Ferdo, Mejovšek Branko, Oset Miloš, Rosina Drago, Pihler Srečko, Roglič Drago, Šerec Josip, Paš Anton, Majer Franjo, Feldin Mirko, Preac Janko, Poš Anton. Darila se bodo razdelila slovesno dne 28. junija. Jasno je, da so bodrila darila ves čas učenja učenke k vztrajnosti in lepo število priglasencev pričča, da jih od prvotne odločitve niso odvrnile ne stroge določbe tekmovanja, niti ne nezgodna vročina.

V strojepisju so tipkali 10 minut nepoznan tekst. Važna je ugotovitev, da so vsi brezizjemno tipkali po desetprstnem stavku, kar vzbuja upanje, da bo slednjič zginito iz naših pisarn zastarelo tipkanje z dvema prstoma. Čeprav je bil rezultat glede števila udarcev na sekundo prav lep, je vendar še važnejše dejstvo, da imajo absolventi tečaja na podlagi desetprstnega tipkanja možnost, da se v praksi povzpejo tudi do rekordne brzine. V hitrosti so zmagale: Šerec Josipina, Fras Štefka in Kogej Danja.

Stenografska tekma je imela dva dela. V obeh je bila snov trgovska korespondenca, čas diktata po tri minute. Prvič se je diktiralo s hitrostjo 140 zlogov na minuto in so morali tekmovalci stenogram čitati. Drugič se je diktiralo s hitrostjo 160 zlogov na minuto. Po stenogramu je bilo treba izdelati prenos najdalje tekom 40 minut. Redoval se je samo prenos, in sicer po načelih, ki veljajo običajno pri takih tekmah. Zmagale so z odličnim prenosom: Božič Danica, Pihler Jerica in Dujec Olga.

Tekmovalci so med tekmovanjem pokazali toliko ambicije in v rezultatih toliko spretnosti in znanja, da je pričakovati, da se bodo absolventi trg. tečaja prav dobro udeleževali v svojih službah. Slovenskemu trg. društvu v Mariboru gre zasluga, da z velikim umevanjem in pravo uvidevnostjo skrbi sporazumno z ravnateljem tečaja g. prof. Struno za dolgoročni pisarniški naraščaj.

Prebivalstvo dravske banovine

Na seji banskega popisnega odbora v sredo 10. t. m. je bilo podano zaključno poročilo o stanju prebivalstva v Dravski banovini v noči od 31. marca na 1. april 1931. Po tem zaključnem poročilu je bilo te noči v Dravski banovini v celoti 1.120.584 prebivalcev. Od teh je bilo 540.175 moškega in 580.409 ženskega spola. Inozemskih državljanov imamo 15.631. Po narodnosti je Jugoslovenov 1.091.814, Nemcev 21.208, Madžarov 3784. Po veroizpovedi je rimskokatoliške vere 1.087.916, pravoslavne 5307, evangeljske 25.028 in židovske 761. Letošnji popis je pokazal znatno premoč ženskega spola nad moškim nad 40.000 duš, precejšnje število inozemcev in velik porast jugoslovenskega elementa.

Iz podrobnih statistik posnemamo sledeče podatke: Maribor šteje 33.141 prebivalcev, od tega 16.512 moških in 16.629 žensk. Jugoslovenskih državljanov je 31.440, inozemcev pa 1.701. Rimokatoličani 31.806, pravoslavni 526, evangeljani 622, židovi 73 in raznih 114. Po narodnosti je Jugoslovenov 30.978, Nemcev 1606, Madžarov 10 in raznih 547. Po maternem jeziku pa je Slovencev 28.835,

Srbohrvatov 1026, Nemcev 2662, Madžarov 32 in raznih 586.

Celje šteje 7602 prebivalca, od tega moških 3839 in žena 3763. Jugoslovenskih državljanov je 7352, tujih pa 250. Jugoslovenske narodnosti je 7167, nemške 335, po maternem jeziku pa 6447 Slovencev, 581 Srbohrvatov in 423 Nemcev, 8 Madžarov in 143 raznih.

Ptuj šteje 4261 prebivalcev in sicer 2040 moških in 2221 žena. Od tega je jugoslovenskih državljanov 4143 in drugih 118. Jugoslovenske narodnosti je 3829, nemške 411, po maternem jeziku pa Slovencev 3490, Srbohrvatov 177, Nemcev 542, 5 Madžarov in 47 raznih.

Po srezih pa znaša število prebivalstva: Celje 59.266, Dolnja Lendava 38.053, Gornji grad 17.564, Konjice 21.249, Ljutomer 34.999, Maribor desni breg 54.608, Maribor levi breg 54.971, Murska Sobota 52.661, Prevalje 32.391, Ptuj 71.013, Slovenjgradec 30.222, Šmarje pri Jelšah 45.493.

Samomor obupanega brezposelnega delavca

Včeraj popoldan je brezposelni delavec Konstantin Blasutti, star 21 let, rojen v Liscach pri Celju, pristojen v Videm v Italiji, samskega stanu in stanujoč pri svojem očetu Pavlu Blasutti v Celju, sedel v restavraciji »Maribor« v Vetrinjski ulici. Mladenič je bil zelo pobit. Govoril je ponovno sam s seboj ter se večkrat glasno zasmel. Pripovedoval je o težkih razočaranjih, ki jih je doživel v življenju in napovedoval, da bo kmalu šel. Ko je zagledal znano popularno vedeževalko gospo Kosičevo, jo je naprosil, naj mu prorokuje iz kart bližnje usode. Uspeh prorokovanja je bil kot navadno zelo optimističen. Karte so pakazale, da se bo fant kmalu poročil, in da ima več deklet, ki se zanj kar pulijo. Po teh besedah se je fant bridko-žalostno nasmejal in mislil na to, kar je stalo v že napisanem poslovnem pismu na njegovo majko Alojzijo Blasuttovo, stanujočo v Cigoncih pri Slovenski Bistrici. V njem se namreč oprostja s toplimi besedami od matere ter jo prosi, naj mu oprost, ker ni mogel več prenašati, da mu ni bilo mogoče poročiti svoje izvoljenke Tonike, ker je bil brez posla in v vedno težjih materijelnih neprilikah.

Potem ko je zapustil restavracijo »Maribor«, se je nesrečni mladenič najbrže potikal dolgo v noč po mariborskih ulicah in se končno zatekel pod obok železniškega viadukta na Pobreški cesti, kjer je okoli polnoči rezko jeknil v temno noč ostrim revolverjskim strelom. Na prizorišču nočne tragedije obupanega brezposelnega mladeniča so našli kmalu potem pasanti njegovo truplo s prestreljenimi desnimi senci. Poleg njega je ležal mali revolver s koščenim ročajem, močno porjavljen in z dvema nabojema. Eden mu je bil odpovedal očitno pri prvem pritisku na petelina, drugi pa je prebil njegovo mlado glavo. Ta revolver je imel že žalostno zgodovino, ker se je z njim že tudi pred dobrim letom poslovil od življenja Blasuttov starejši brat. Pri njem niso našli razven poslovnega pisma materi, naslova njegove izvoljenke, ogledalca, treh robcov in prazne listnice nobenih listin. Po komisiskem ogledu so prepeljali truplo mladega samomorilca v mrtvašnico mestnega pokopališča na Pobrežju.

Ponesrečen poskus samomora.

Včerajšnji dan je divjala v Mariboru prava samomorilska mrzlica, ki je zahtevala dve smrtni žrtvi, dočim je tretja prostovoljna kandidatka smrti bila v zadnjem hipu rešena. Je to 40-letna žena železniškega delavca Ivana Skakza iz Laznice pri Limbušu, ki si je prerezala vrat. K obupnemu dejanju se je odločila baje zavoljo težkega socialnega položaja. Prepeljali so jo z rešilnim avtomobilom v splošno bolnico in je njena poškodba zelo težkega značaja.

Premišljen samomor mladega dekleta

Ko je davi ob 3.15 zjutraj privozil jutranji dunajski brzovlak skozi pesniški predor z zamudo 30 minut, je strojevodja vlaka opazil, da je skočila na progo tik za ovinkom neka mlada ženska. Hotel je v zadnjem hipu ustaviti vlak, da bi preprečil strašno nesrečo. Bilo pa je že prepozno. Stroj je zagrabil mladenko in jo zalučal po progi, ji odtrgal roko in smrtno poškodoval po glavi, da je v nekaj trenutkih izdihnila. Pri samomorilki niso našli nobenih zapiskov ter je bila obležena samo v lahko etaminasto obleko. Bila je brez vsakega spodnjega perila, na nogah pa je imela le lahke copate. Na kraj nesreče je prispel takoj nadzornik obmejne policije g. Zajc, ki je odredil, da prepeljejo truplo ponesrečenke v mrtvašnico mestnega pokopališča na Pobrežju. Pozneje so ugotovili, da je nesrečno dekle Marija K ož u h iz Košakov, ki je bila uslužbena pri tvrdki Reich in drug.

K občnemu zboru pevskega zbora Glasbene Matice.

V sobotnem poročilu o občnem zboru pevskega zbora Glasbene Matice se je vrinila majhna netočnost, v kolikor se je na omenjenem občnem zboru res govorilo o nevdružnosti biniranja nekaterih pevcev, to je da pojejo v različnih pevskih društvih, kar škoduje disciplini in uspehu vseh prizadetih zborov. Ni pa padla beseda o tem, da naj se pevski zbori, ki nimajo dovolj svojih pevcev, združijo in s svojimi člani »poizgubijo« v drugih, samostojnih zborih. Pač pa je res, da se je vsem prizadetim pevcem priporočilo, da naj se odločijo ali za eno ali za drugo pevsko društvo, da bo vsako tudi vedelo, s kakšnim pevskim materijalom razpolaga in da po njem usmeri svoje delovanje. Povdarjal se je tudi dotični člen iz pravilnika Jugoslovenskega pevaškega Saveza, po katerem more en pevec biti član le enega pevskega društva. Pevci Glasbene Matice, ki je članica omenjenega Saveza, že na tej podlagi ne morejo sodelovati pri drugih pevskih združenjih. Ker pa se snuje tudi Mariborska pevska župa v okviru JPS in so prijavila svoj pristop k nji tudi vsa večja mariborska pevska društva, prevzemajo tudi ta vse iz tega članstva izvirajoče dolžnosti, kakor postanejo istočasno deležna vseh dotičnih pravic.

Studenška nedelja.

Telovska procesija je vzbudila ob godbi in gasilski paradi dokaj radovednosti, udeležba pa je bila mnogo manjša kot prejšnja leta. Čuden vtis je napravila zastava, ki je z napisom »Hlg. Vintencius, bitte für uns!« manifestirala za blaženo nemščino... Vinotoči so ob nedeljskih popoldnevih očitno prišli že »iz mode«. Več privlačnosti beležijo gostilniške zabave ob godbi in plesu. Studenška marksistična »Svoboda« je pod devizo »Družnost!« rajala ob prosti vstopnini pri Klemenčaku. Prireditelj je pokazala, da je število »razredno« usmerjenega delavstva še vedno veliko. Organizirani narodni železničarji pa so istočasno slavili svoj dan na Mariborskem otoku. Na žalost je postalo prebivalstvo vsled pomankanja zveze otoka z desnim bregom docela apatično. Vse je radovedno, kaj bodo merodajni gospodje »ljudskega kopališča« popustili...

Poroke.

V zadnjem času so se v Mariboru poročili: Leon Erhartič, bančni uradnik, z gospodično Ano Čelanovo, bančno uradnico; Ivan Sket, pekovski mojster, z gospodično Lojzko Trelčevo, kuharico.

Dermatološki kongres v Beogradu.

Od 27. do 28. julija se bo vršil v Beogradu dermatološki kongres vseslovenske dermatološke zveze, katerega se udeležijo številne delegacije. Navzoč bo tudi zastopnik češkoslovske vlade.

Gornja Radgona.

Prihodnjo nedeljo priredi v društveni dvorani Posojilnice moški zbor »Maribor« koncert. Na koncertu sodeluje kot solist tudi g. Fran Neralič, operni pevec mariborskega gledališča. Začetek koncerta je ob 7. zvečer. Predprodaja vstopnic je v knjigarni Panonija.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Torek, 16. junija ob 20. uri »Evangeljnik«, ab. C. Kuponi.

Sreda, 17. junija ob 20. uri »Evangeljnik«, ab. A. Kuponi.

Iz gledališča: Ker je gospod Edo Grom nenadno obolel, je proslava njegove 25-letnice odgodena na poznejši čas. — Namesto predzadnje dramske premijere prejmejo abonenti še enkrat Kienzlovo opero »Evangeljnik« v abonmanu. Vršili se bosta pa le dve predstavi in to za ab. A in za ab. B. Med ta dva abonmana bo razdeljen ab. C. Tozadevne nakaznice, ki bodo veljale za opero »Evangeljnik« ter za zaključno predstavo, bodo prejeli abonenti C pri nocojšnji predstavi »Evangeljnika«.

Prezaposlena

je bila včeraj reševalna postaja, ki je morala na telefonske pozive 15 krat nastopiti s svojim reševalnim avtomobilom za prevoz raznih ponesrečenцев in bolnikov. Moštvo je bilo skoro celi dan in vso noč neprestano na nogah ter zasluži polno priznanje javnosti za svoje požrtvovalno službo.

Koncert slavnega poljskega zbora »Echo« bo po ljubljanskem koncertu tudi v Mariboru. Krakovski »Kurjer« objavlja iz Beograda dopis, v katerem izreka nado, da se bodo koncerti »Echa« v Jugoslaviji dvignili iz okvira običajnih koncertov in se pretvorili v nacionalne manifestacije poljsko-jugoslovenskega bratstva. Upamo, da bo tudi naš nacionalni Maribor to manifestiral.

Mariborski skavti,

ki jih je javnost dobro spoznala nareditelstvih, izletih in drugih nastopih, ki so dosegli pri tekmovanju jugoslovenskih skavtskih stegov v Beogradu l. 1929. prvo mesto, razvijejo v nedeljo 21. t. m. svoj prapor. Razvitje bo zaključek propagandnega tabora, ki se bo vršil od 19. do 21. junija. Prapor je po načrtih strok. učitelja br. Joška Kosa izdelala brezplačno tvrdka Singer v Ulici 10. oktobra, kjer bo prapor razstavljen. Kumovala bo soproga mariborskega podžupana, ga. Ivanka dr. Lipoldova.

V nedeljo ob pol 11. bo v mestnem parku pred spomenikom Kralja Aleksandra razvitje prapora, nakar bo povorka skozi mesto na taborišče v Limbuški gozdi. Popoldne bo taborišče, kakor tudi vse ostale dni, odprto občinstvu. Vršila se bodo tekmovanja in igre. Zvečer bo taborna zabava ob ognju. Pobirali se bodo prostovoljni prispevki za podporni fond. V slučaju slabega vremena se preloži tabor, kakor tudi razvitje na nedoločen čas.

V Sv. Križu nad Mariborom

je 21. t. m. otvoritev novega vodovoda, ki ga je s pomočjo občine in banske urave dal napraviti mariborski Zdravstveni dom.

Proslava gospoda Groma odložena

Radi obolevosti gospoda Groma je mestni odbor »Udruženja gledaliških igralcev kraljevine Jugoslavije« v Mariboru odložil njegovo proslavo 25letnice na nedoločen čas.

Abonentom reda C!

Ker je red C za predzadnjo (»Evangeljnik«) in zaključno predstavo porazdeljen med abonmana A in B, bodo prejeli abonenti reda C tozadevne nakaznice pri nocojšnji predstavi »Evangeljnika«.

Smrtna kosa.

V Gradcu je umrl v nedeljo 14. t. m. mariborski trgovec Hugo Ihl v 68. letu starosti. Prepeljali so ga v Maribor, kjer bo jutri 17. t. m. ob 16. popoldne pokopan na mestnem pokopališču v Pobrežju. — Kap je zadela včeraj v Vrbanovi ulici 60letnega zidarja Petra Geigerja.

Pogreb t. Mare Šnuderlove.

Včeraj popoldne ob 16. uri, ob največjem naliivu, so nesli k poslednjemu počitku magistratno uradnico Maro Šnuderlovo, ki je podlegla v svoji 30. pomladni zavratni bolezni — jetiki. Zadnjič po so ji posodili radi burnega vremena le sorodniki in najožji prijatelji. Pogreb je izvršil župnik frančiškanske župnije p. Valerijan ob asistenci dveh duhovnikov. Slovo od drage pokojnice je bilo izredno ganljivo.

Kratko gostovanje

češke subrete Marice Zlatarjeve v Veliki kavarni

V oazi Kufra,

SREDIŠČU DVAJSETLETNEGA ODPORA V LIBIJI PROTI ITALIJANSKEMU OSVAJANJU.

Važni dogodki so v poslednjih dvajsetih letih docela izpremenili zemljevid Evrope. Svet pa je sigurno pozabil, da Italija še vedno osvaja svojo afriško kolonijo Libijo. Te pokrajine — Tripolitanijsko in Cirenajko — je izsilila Italija leta 1912. od Turške, ko je bila ta popolnoma nezmožna zavzeti se za svoje pravice radi balkanske vojne. Vendar pa velja to v glavnem za kraje ob obali, ker so notranji predeli zemlje tako redko naseljeni in leže v tako obupnih puščavah, da gospodarji niso imeli povoda prodirati v zaledje, niso pa vedeli, kje so južne meje njih gospodstva. Ali ugled in kolonialni interes apeninske velesile zahtevata popolno osvojitve zemlje, njenih step in puščav, ter po njej raztresenih zelenih oaz, ker vodi važna gospodarska pot v srce Afrike proti Čadskemu jezeru edino preko njih. Italijansko prodiranje pa je zadelo na precejšen odpor sicer maloštevilnega prebivalstva — vsa Libija ima na 900 tisoč štirinajških kilometrov samo okrog 600 tisoč duš — ki je obupno branilo svojo svobodo in je v tej borbi spretno izrabljalo neprehodni in brezvodni karakter svoje peščene in vroče domovine. Pri takem odporu so napredovali Italijani le korak za korakom od obale v notranjost, med svetovno vojno pa so zopet izgubili osvojenno ozemlje in so se umaknili pod okrilje težkih topov svojih bojnih ladij. Po vojni so še enkrat poskusili z osvajanjem in je končno uspelo samo njihovi premoči in tehničnim sredstvom, da so nadvladali domačine in jih potisnili globoko v pustinje, žene, deco in črede pa so naselili na severu Libije, kjer je odkazala vlada spokornim vstašem novo domovino, ograjeno z vseh strani z bodečo žico...

Edino zatočišče arabskih svobodnikov je bila še oaza Kufra na jugu libijske puščave. Tu je bilo v celih dvajsetih letih pravo središče odpora, kateremu je bil duša red dervišev Senuzita. Ta red je ustanovil v Mekki Alžirec Sidi Mohamed, vendar pa je bilo osredotočeno njegovo delovanje v glavnem na afriške pokrajine islama. Naloga tega reda je bila borba za čistost Mohamedovih nauk in onemogočanje nasilnega prodiranja tujih velesil na ozemlje islama. Odpor, ki ga je izvajal red dvajset let proti Italijanom, je v resnici nekaj čudovitega. Pomisliti je treba, da je moral vzdrževati red čete bojevnikov, zbranih iz vrst 27.000 Arabcev, 180.000 Berberov in 180.000 muslimanov drugih afriških plemen, naseljenih na ozemlju Libije. Mogoče bi se še vzdržal, ali v vodstvu reda se je pojavilo nesoglasje, ki so ga Italijani spretno izrabili. Tako je letos po dvajsetletnih naporih končno zavihrala italijanska zastava nad glavno utrdbo v oazi, Bir-Zigen.

Skupina zelenice Kufra obsega 17.000 štirinajških kilometrov, leži 270—490 m nad morjem in je v nekaterih predelih silno nezdrav kraj. Napoln slane podzemeljske vode pronikajo na površje in tvorijo stepne pašnike, malarična močvirja in deloma nezdrave oaze, kjer živi bojevito pleme Kababa s 4000 dušami. To je bilo središče reda Senuzitov in trd oreh za italijanske napore v pravcu otvoritve važne gospodarske poti k Čadskemu jezeru.

O tej oazi ni bilo do leta 1879. geografov nič znano. Nihče ni slutil, da so daleč na jugu libijske puščave še stalne ljudske naselbine. Prvi je prinesel v Evropo vest o teh otokih v brezkončnem peščenem morju nemški potnik Gerhard Rohlfs, ki je potoval preko Kirenajke po vzhodni tripolitanski karavanski »cesti« preko Sahare, da bi predal v imenu nemškega cesarja darove sultanu v Vadaju. Potovanje v Kufro je veljalo pri vseh karavanskih vodnikih za najtežje, pa še danes morajo ostati potniki, ki so napravili to pot, po šest mesecev na pašnikih Kufre, da se odpočijejo po prestanih naporih.

Od leta 1879. ni stopila celih štirideset let noga Evropejca na tla Kufre. Šele leta 1920. se je odločila za to smelo podjetje angleška potnica Rozita Forbes. Odšla je iz Džebadije blizu Bengazija ter je imela po 36 dneh 1600 kilometrov dolgo pot za seboj. Pot jo je vodila med sovražnimi plemeni in po strašnih, brezvodnih pustinjah afriškega pekla. Dospela je do oaze Budejme ter je spotoma popravila zemljevid skupine Kufra, ki jo je Rohlfs pomotoma prenesel v azijski del libijske puščave. Potnica pa bi skoro plačala svojo smelost z lastnim življenjem. Njena karavana je krenila preveč na lepo proti jugozapadu in se je naenkrat znašla v brezvodni puščavi, kjer ni bilo sledu o obljubljenih oazah. Že sedem dni je bila ekspedicija Forbesove brez vode in hrane. Morali so razdirati sedla, da so dali živim staro slamo iz njih. Po nadaljnjem dvodnevnem blodenju po puščavi so opazili v daljavi zelenje El Haraša, ki ni bil na karti označen. Ko so dospeli do tja, so našli izvir, ki jim je rešil življenje. To je majhna vzpetina, odkoder so opazili na jugovzhodu obrise oaze Budejme in so uvideli, da so na pravi poti v bližini skupine Kufre.

Forbesova je na zemljevidu popravila položaj poedinih zelenic, nato pa se vrnila na sever ter je srečala v bližini oaze oddelek konjenice, ki jo je poslal njej nasproti angleški guverner v Kairu. Gerhard Rohlfs in Rozita Forbes sta prva Evropejca, ki sta bila v Kufri in tako prekosila Italijane, jim odnesla prvenstvo, obenem pa jim izkazala uslugo, da so zaznali za središče odpora.

Strašna kriminalna statistika New-Yorka

Nedavno je obelodanil upravnik newyorške policije statistiko kriminalnih prestopkov, ki so se izvršili v preteklem letu v Newyorku. Iz te statistike je razvidno, da se je dvignilo število umorov tekom enega leta za celih 18 odstotkov, to je, od 357 slučajev umoritev v l. 1929. je poskočilo na 421 v letu 1930. V izvestju navaja, da so temu vzrok težki konflikti, ki so nastali med banditi samimi. V teh napadih je poginilo 79 banditov od roke njihovih sovratnikov-sovražnikov. Interesantno je, da ni uspelo policiji niti enega izmed teh ubijalcev — ujeti. Napadi banditov na mirne meščane pa so se zmanjšali za štiri odstotke od prejšnjega leta, vendar pa je okrog 6727 poskusov banditstva v letu 1930. Tekom leta 1930. je bilo aretiranih 465.576 oseb in od teh 360.000 radi kršenja cestnega reda in izgredov po lokalih. Izmed 7000 mladoletnikov je bila aretirana večina radi kraje. Nekaj deklic izpod 16. leta je bilo predanih radi tatvine sodnim oblastim. Vrednost ukradenih stvari je znašala v preteklem letu preko 10 milijonov, t. j. okrog pol milijona več nego v preteklem letu. Policiji je uspelo najti samo tretjino ukradenih stvari. V tej vsoti

pa ni vračunanih 12.371 avtomobilov, ki so bili ukradeni l. 1930. Napram avtomobilskim tatvinam l. 1929. so narasle za 50%. Izvršujoč svoje dolžnosti je padlo 20 stražnikov. Ameriški časopisi naglašajo, da morajo številke, iz katerih je razvidno porazno naraščanje zločinov, resno zaskrbeti vsakega poštenega meščana Zedinjenih držav Amerike. Nikdar n še bila obelodanjena strašnejša statistika porasta kriminalnih slučajev v največjem ameriškem mestu, kakor v preteklem letu. Časopisi pa pišejo, da je najstrašnejše to, da bo letošnja statistika še hujša. Kam to vodi? — vprašujejo zaskrbljeni ameriški socijologi in iščejo vzrokov porasta ločinov in pokvarjenosti družbe. Končno bi trebalo to zatreči, ker četudi Amerika v vsem jako hitro napreduje, tem hitreje drvi v propast, ki lahko pomenja tudi katastrofo za celi svet.

Štirje milijoni židov v U. S.

Po izjavi statističnega oddelka mednarodnega odbora v Ameriki je število židovskega prebivalstva v Zedinjenih državah naraslo od l. 1927 na 4 milijone. Od židovskega prebivalstva živi 85% v mestih z nad 100.000 prebivalci, a v samem Newyorku jih je 2 milijona.

Sokolstvo

Zlet v Pariz.

Savez gimnastičnih društev Francije priredi meseca julija t. l. svoj 53. zlet, spojen s proslavo 50letnice obstoja »Mednarodne gimnastične federacije« ter tekami za svetovno prvenstvo. Savez »Sokola kraljevine Jugoslavije« se je odločil, da v večjem reprezentativnem številu od nekoliko stotin bratov in sester organizira udeležbo na tej viki svečanosti v Parizu. Predpostavka zleta je, da se prijavi skupno najmanj 500 bratov in sester Sokola kraljevine Jugoslavije. Potovanje od Beograda do Pariza in nazaj se vrši s posebnim vlakom III. razreda. Bivanje v Parizu bo trajalo 6 dni in 7 noči, skupno s potovanjem 10 dni. Odhod bo 10. VII. 1931 ob 8. uri iz Beograda. Udeležniki izven Beograda se priključijo vlaku med potjo. Prihod v Pariz dne 11. VII. 1931 ob 21. uri 25 min. Povratek dne 19. VII. 1931 preko Švice in Avstrije. Podrobnosti o programu, ki je zelo obširen, so razvidne iz okrožnice SSKJ, ki je vsakemu interesentu v društveni pisarni v Narodnem domu ob uradnih urah, vsako sredo od 18. ure 15 min. do 19. ure 15 min. na razpolago. Vsi stroški za potovanje, prehrano itd. znašajo Din 2000.— (dvatisoč) in se morajo vplačati takoj ob pismeni prijavi. Poleg Din 2000.— je položiti še Din 500 kot razerni potovalni fond, s katerim razpolaga poedinec v slučaju potrebe (prostovoljno) t. j. ostane last vlagatelja. Vsak udeležnik mora imeti predpisan sokolski kroj. Prijave sprejema Savez SKJ do najpozneje dne 25. junija 1931, vsled tega je zadnji rok prijave našemu društvu dne 23. t. m. Pojasnila daje tudi dnevno tajnik brat Sila na postaji Maribor gl. kolodvor. Zdravo! — Sokolsko društvo Maribor-matica.

Izlet sokolske mladine.

Deca sokolskega društva Maribor l. je napravila v nedeljo že drugi pešizlet in sicer v Limbuš. Veselo so prepevala mlada grla, ko so strumno korakali v strnjelih vrstah pod vodstvom brata vaditelja. Šli so skozi Limbuš in se ustavili na zeleni trati pri nekem gostoljubnem kmetu. V prosti naravi so igrali mladi Sokolčki telovadne igre, pravili različne povesti, nato pa v veselim pohodu šli domov, ovenčani z nabranimi cvetlicami in polni novih moči za sokolsko delo.

Sokolska četa Sv. Urban pri Ptuj priredi v nedeljo 21. t. m. svoj društveni telovadni nastop na sejmišču s sodelovanjem matičnega društva Ptuj. Krajevna lepota bo gotovo tudi privlekla marsikogar, da bo prihitel na zletišče, da vidi delo čete, ki se ima boriti kot novo društvo z vsakovrstnimi težkočami. Po nastopu bo ljudska veselica s srečolovom in prosto zabavo ter bo preskrbljeno za izborni jedajo in kapljico, da bo vsakdo lahko odnesel najlepše spomine. Zato pa pohitite 21. t. m. vsi Ptujčani in sosede k Sv. Urbanu! Od gostilne Zupančič bo od 13. ure naprej avtobus po nizki ceni na razpolago, istotako zvečer nazaj! Zdravo!

Danes ob 20. uri

se vrši v običajnih prostorih izredna seja odbora Sokolskega društva Maribor-matica. Dnevni red: Veselica na župnem zletu. Zdravo! Starosta.

Sport

Mednarodne rokoborbe

se bližajo zaključku. Včeraj so nastopili sledeči pari: v odločilni borbi šampion Bolgarske Belič proti Pecascu (Rumunija), obojestransko je bila predvajana lepa in fair borba; zmago je v 21. minuti odločil mlajši Bolgar za sebe. — Sledila sta Čontas (Sedmograška):Frank (Saksonska), odločilno srečanje. Navzlic večim opominom sodnika je Čontas surovo atakiral Saksonca. — Tretji par sta tvorila »jekleni zamorec« Tom Sayer in Krajčević (Zagreb). »Tomy« ni imel težkega dela, v 9. minuti je širokoplečnega Zagrebčana s sigurnostjo položil na hrbet. Danes je program sledeči: 1. Tom Sayer (Juž. Afrika):Bognar (Madžarska), 2. Frank (Saksonska):Krajčević (Zagreb), 3. Čontas (Sedmograška):Pecascu (Rumunija), odločilna borba.

Davis cup.

Anglija je zmagala nad Japonsko 4:1. Anglija pride potemtako v semifinale proti zmagovalcu para Češkoslovaška—Danska.

lepotu·rodi·in
zdravlju·godi
palmira
milo

palmira

Semifinale za prvenstvo LNP.

V nedeljo, dne 21. t. m. se odigra v Celju prva semifinalna nogometna tekma za prvenstvo LNP in sicer se srečata ISSK Maribor in Atletik SK Celje. Atletiki so v nedeljo igrali drugo izločilno tekmo v Trbovljah proti SK Trbovlje. Tekma je končala 2:2. Ker je prva tekma v Celju končala z zmago Atletik SK 5:3, imajo torej Celjani boljšo goldiferenco in so se radi tega plasirali v semifinale.

SK Železničar

poziva svoje članstvo, da se polnoštevilno udeleži pogreba preminulega podpornega člana, g. Povšeta Ivana, ki se bo vršil jutri 17. junija ob 17. uri iz mrtvašnice v Studencih.

Nacionalni tenis turnir za prvenstvo Jugoslavije

ki se je vršil v Zagrebu, je končal sledeče: v disciplini gospodje v dvojce je zmagal par brata Fridrich, ki sta porazila v finale par Schäffer-Kukuljevič z 2:6, 6:4, 6:4, 1:6, 10:8. Naslov prvaka v disciplini gospodje posamezno si je priboril Schäffer. Zmagal je nad Kukuljevičem 7:5, 2:6, 6:4. V finalni igri za prvenstvo dam je porazila ga. Gostiša gdč. Schreger z 7:5, 2:6, 6:4. V disciplini mešani pari pa je zmagal par Schreger-Schäffer proti Gostiša-Kukuljevič z 7:5, 6:0. Prvenstvo juniorjev si je priboril Punčec. Zmagal je v finale nad Mitišom 6:0, 6:0.

Razpis lahkoatletkega mednarodnega mitinga.

ki ga priredi sportni klub Železničar v Mariboru dne 21. junija ob 9. uri dopoldne na igrišču SK Rapid s sledečim programom: 1. tek 100 m, 2. met krogle, 3. tek 1500 m, 4. skok v višino z zaletom, 5. met diska, 6. tek 400 m, 7. skok s palico, 8. tek 200 m, 9. tek 5000 m, 10. štafeta 4×100 m, 11. skok v daljavo z zaletom. Tekaljšče je dolgo 428 m in ima dva nedvignjena zavoja, ter je posuto z ugaski. Prijave z prijavnino Din 5 za osebo in Din 10 za moštvo štafete naj se pošljejo na naslov: Fischer Josip, delavnica drž. žel. v Mariboru. Poslednji rok prijave je izjemno do 19. junija ob 12. uri. Prvi trije v vsaki disciplini, kakor tudi moštva štafete prejmejo priznanice. Tekmuje se po pravilniku JLAS.

M. Zevacco

V senci jezuita

Zgodovinski roman

133

Ko pa se je Lojola vrnil v samostan, je poklical brata Lubena in Tiboja ter jima dejal, da je prišla ura, ko je treba naložiti krivovercu zaslužen poslednje osramočenje.

»Kaj, prečastiti, v črni noči!...« je vzkliknil brat Tibo, ki je cenil previdnost nad vse.

»Ali bi raje opravila delo ob delem dnevu, ko se lahko spravi nad vaju tolpa razjarjenih ljudi? Saj vendar vesta, da ti prokleti Parižani ne spoštujejo ničesar več!«

Ta razlog je zadel meniha v živo; izjavila sta, da bočeta ubogati.

»Idita, torej brata,« je velel Lojola, »in Bog bodi z vama!...«

Brat Tibo je dvignil zaboj na rame ter odšel v Lubenovem spremstvu iz samostana.

Meniha sta se tresla strahu, kakor je bila že njuna navada.

Z druge strani pa spet nista bila prvokrat na nočnem pohodu in sta se držala še dokaj dobro.

Napotila sta se proti travniku, ki je ležal na drugi strani hriba sv. Genovefe; bil je popolnoma prost, neobzidan in neograjen.

Tu jima je bil Lojola ukazal razmetati Doletove ostanke.

Dokler sta bila meniha še v obližju univerze, sta korakala še dokaj smelo. Tam je bilo vse polno samostanov in cerkev, pa tudi krčem, med katerimi so imele nekatere poseben privilegij, da so smele napajati studente precej pozno v noč.

Nekatere teh krčem so bile še odprte, in meniha sta večkrat stopila v katero, da se tamkaj nasrkata manjkujočega poguma.

Razume se po sebi, da so ju pozdravljali studentje z razposajenimi šalami.

»Ohe, preklicani Tibo, kaj pa prenašate v svojem zaboju?«

»Svojo dušo nosi v njem, da jo proda hudiču!«

»Ne! Zaklad gre zakopavati!«

»Zaklad! Svojo krepst! Tibo in Luben gresta zakopat svojo krepst.«

Meniha nista odgovorila ničesar. Naglo sta izpila vsak svoj kozarec in nadaljevala svoje romanje.

Tako se je pomikal pepel Štefana Doleta proti kraju svojega večnega počitka...

Nekaj strašnega in nezaslišnega je bilo v tem romanju s koščicami umorjenega učenjaka po studentovskih beznicah!

Po zadnji postaji menihov v poslednji krčmi, ki je bila še odprta, je bil zaboj ves rdeč od vina, ker se je zazdelo nekemu studentu sila zabavno zalučati vso vsebino svojega kozarca proti bratu Tiboju.

Improvizirana pogrebca, ako je mogoče rabiti ta izraz o naših dičnih menihih — sta se že nekoliko opotekala, ko sta šla proti travniku, pustivši za hrbtom zadnje hiše vseučiliškega okrožja.

Noč je bila črna in burja je žvižgala žalostno med vejami starih topolov, ki so rastle ob bregu potočka, vi-

jočega se tam mimo.

Pijača, ki sta jo zavžila meniha, jima je bila dala nekoliko poguma, čeprav dovolj, da nista vrgla svojega zaboja v prvi kot in stekla proti domu.

Toda, kakor silno sta se bala Tibo in Luben, da bi se jima prikazal hudič ali da bi ju napadli lopovi — še silnejši je bil njiju strah pred jezo Ignacije de Lojole. Stopala sta torej, bodreč se z raznimi premisleki in da joč drug drugemu pogum, in obstajala ob vsakem najmanjšem šumu, da se stisneta plaho drug k drugemu.

Naposled je ležal pred njima travnik, poslednji cilj njune turobne poti. Brat Tibo je postavil zaboj na tla.

Tla tega travnika so bila vedno razteptana od igrajočih se paglavcev; zemlja je gledala gola in blatna izmed trav, ki je rastle le tu in tam v svežih nedotaknjenih lisah.

»Uh!« je dejal Tibo. »Tukaj sva!«

»Nazadnje se nama pa le ni pripetilo nič žalega na tajini poti,« je povzel Luben.

»Doslaj ne, brate, toda povratek leži še pred nama!«

»Upajva, da bo še odprta kaka gostilna. Ali si o- razil častiti bratec, kako slan je strah?«

»Kako?« je dejal Tibo začuden.

»Reči hočem, kakšno žejo dela človeku...«

»Brrr!... Reči moram, da sem žejen, dasi se bom ali ne... Toda, ako hočeva najti še kako gostilno odprto, se morava požuriti, da izprazniva ta zaboj...«

»Kakor zaboj nesnage, je rekel prečastiti Ignacij de Lojola.«

Brat Tibo je bil medtem pokleknil. Luben se je spustil k njemu, in oba sta udružila svoj napor, da odtrga- ta pokrov zaboja, ki je bil pribit.

Še tisti hip pa sta meniha zakričala od groze, strahu in bolesti hkrati.

Grozovit udarec z nečim trdim in grčavim je bil priletel po njiju tilnikih.

Osupla in prestrašena sta planila Luben in Tibo koncu.

Zdajci ju je ošinil nov udarec po ledjih.

»Usmiljenje!« je zavekal Tibo.

»O, vsi sveti angelji nebeški!« je zatulil Luben.

Toda ti klici so bili zaman kljub vsej svoji gorečnosti. Železna roka je držala vsakega izmed menihov za ramo, in udarci so jima padali po glavah in po živih kakor toča.

Ječanje in tuljenje je bilo takšno, da so meščani tam v daljavi hiteli zapirati ulice z verigami, meneč, da napadajo rokovernjači univerzo.

Ko sta se Fanfar in Kokarder naveličala nabijati, sta izpustila svoj žrtvi.

Meniha sta privzdignila svoji kuti in začela teči kakor dva preganjana jelena, za njima pa preganjalca, ki sta jima primazala zdaj pa zdaj še krepak udarec s palico.

Šele na koncu travnika, pri prvih hišah vseučiliškega oddelka, sta ustavila Tibo in Luben svoj brezumni tek, čuteč, da sta rešena nadloge; toda takoj sta stekla dalje proti svojemu samostanu, kamor sta prispela vsa razbita in upehana in kjer sta ležala bolna cele tri mesece, delom od udarcev, ki sta jih bila izkupil, deloma od prestanega strahu.

Kokarder in Fanfar sta se bila vrnila k zaboju.

Oba sta začela grebsti tla s svojimi bodali.

Po dobri uri dela sta bila izkopala dokaj globoko jamo, kamor sta položila turobni zaboj.

Nato sta zasula jamo z golimi rokami ter poteptala zemljo.

Nato je prišlo Kokarderju nekaj na um.

Vzel je obedve glogovi palici, s katerima sta bila prala bogoljubna meniha, zvezal ju z vrvico in napravil iz njiju križ!...

Ta križ je zasadil v poteptano zemljo, ki je zakrivala ostanke ubogega Štefana Doleta...

Kokarder in Fanfar sta bila v dnu srca pobožna kristjana; vobče bi delal krivico rokovernjačem tiste dobe, kdor bi trdil, da so bili v verskih rečeh svobodnejši od drugih ljudi.

Ko je bilo njuno delo opravljeno, sta se rokovernjača naklonila — četudi bolj iz sočutja nego zaradi ceremonije — in zmolila očenaš, kakor sta vedela in znala.

Potem sta odšla.

Tako je dobil Dolet križ na grob, dasi bi sam moral da ne bil maral zanj; in tako so bili njegovi ostanke pokopani po krščansko, kljub volji neusmiljenih menihov.

Križ je ostal na njegovem grobu še dolgo.

Nihče ni izvedel, nihče popraševal, kaj dela na tem pustem kraju, sredi tega poteptanega travnika.

Toda ljudje so se ga bili navadili, in paglavci so ga spoštovali na svojem igrišču.

XX.

Trahoarska vešala.

Z vso naglico sta se vrnila rokovernjača v mesto in dospela v Dvor čudežev, kjer sta spala do jutra.

Kokarder je bil že zarana na nogah in je zbudil svojega prijatelja.

Lantne je bil aretiran.

Kokarder je bil hotel izvedeti, v katero ječo so ga vrgli.

Začel je poizvedovati po Manfredu; rekli so mu, da je izginil tudi on.

Hotel je vprašati Ciganko, toda nihče ni vedel, kje se potika.

Veliko malodušje je vladalo med rokovernjači.

Kokarder je uvidel, da bo trajalo dolgo, predno jih bo spet mogoče pridobiti za novo avanturo.

Kljub temu je nadaljeval svoje poizvedovanje.

Vse dopoldne sta blodila s Fanfarom od Konsjeržije do Šatleta, od Šatleta do Bastilje, izkušaje izvedeti in razvijaje vse čudeže zvijače, da bi izvabila iz kakega ječarja vsaj majhno vest o Lantneju.

Okoli poldne sta se vracala tovariša proti Dvoru Čudežev, vsa trudna že in brez poguma vsled neuspešnih svojih naporov: oba sta nesla v svojem srcu skrito željo, da bi se bilo zgodilo med njiju odsotnostjo kaj novega v deželi rokovernjačev.

Ustavila sta se v neki krčmi, kjer sta zavžila obilo kosilo, zakaj njiju teka ni mogla pokvariti nobena skrb in noben strah pred usodo.

Vračaje se, sta šla mimo Trahoarskega križa.

Tam so stala ena izmed nešteti vešal, ki so štrlela tiste čase po pariških ulicah.

Krvnikov pomočnik je stal na lestvici in vezal na vešala novo vrv; preizkušal je njeno trdnost v tem, da je vlekel zanj in jo mazal obilno z milom.

Nekaj pohajkovalcev je gledalo to opravilo brez posebnega vznemirjenja.

»Obesili bodo nekoga,« je dejal Fanfar brezbrizno.

Taki dogodki so bili neredki, skoraj vsakdanji. Razburiati se ni bilo nad čim.

Opremljeno sobo,

čisto s posebnim vhom in električno lučjo oddam, Magdalenska ul. 50, 1745

Sprejemem

dva gospoda ali šolarja na stanovanje. Židovska ulica 14/I, vrata 9. 1740

Sobo,

prazno, oddam zakoncem brez otrok. Betnavska cesta 82. 1742

Grlica,

ki sliši na ime »Hanzi«, je odletela včeraj zjutraj v Gregorčičevi ulici. Kdor jo je ujel, naj jo odda v sanatoriju dr. Černiča. 1744

Dvoje lepih štirisobnih stanovanj,

opremljenih z vsem modernim komfortom, oddam v najem in sicer takoj, oziroma za avgust. Naslov pri upravi lista. 1699

Pozor!

Zaradi opustitve lokala v Aleksandrovi cesti 24 prodam po lastni ceni 80 parov čevljev. 1743

Pleskarska in slikarska dela,

črkoslikanje izdeluje prvovrstno in ceneno A. Renner, Krčevina 200. Zado- stuje dopisnica in pridem na dom. 1741

Počasi

toda

sigurno

se Vam bliža sreča — dan žrebanja, 20. junij
Tudi Vi lahko obogatite čez noč, če kupite srečke državne razr. loterije v

UPRAVI JUTRA IN VEČERNIKA
Maribor, Aleksandrova cesta 13

Odprodati hočemo več tisoč srajc, zato
14 dnevna reklamna prodaja perila po senzacionalno znižanih cenah
Morate si ogledati zalogo in primerjati cene!
Tovarniška zaloga perila
Jos. Karničnik, Glavni trg 11

zastopniki so sprejmejo

Spomnite se CMD!

VSAKO PRILIKO

je treba porabiti za utrjevanje zdravja. Mnogi zdravju radi službenih ali poslovnih opravil ne morejo posvečati skrbnejše in trajnejše pozornosti. Toda tudi pri polni zaposlitvi je dana možnost, da mislimo na svoje zdravje in storimo zanj vse, kar je ob najmanjši izgubi časa in sredstev mogoče. Treba je izbrati samo primerne metode zdravljenja in se posluževati le onih letovišč in zdravilišč, katera so po svoji zdravniški službi, po učinkovitosti zdravilnih pripomočkov, po svoji prometni legi in po prijetnosti okolice sposobna, da ob najmanjši izgubi časa nudijo najlažje učinke. Pri današnji dragini in pri današnji prezaoptenosti je tudi zdravljenje treba ekonomizirati. Vse te predpogoje nudi

RADIO-THERMALNO KOPALIŠČE LAŠKO

katero leži ob najprometnejši železniški progi; v kraju je telefon in brzojav; kopališče razpolaga z izredno dobro učinkujočo radio-termalno vodo (37° C) v bazenu, kateri je eden največjih v državi, in v prostornih higijeničnih kabinah. Solne kopeli, veslanje in kopanje v mirni in topli Savinji (27° C). Zdravnik v hiši, elektroterapija, masaža. Sobe parketirane, cene sobam in prehrani zmerne, najnižje od vseh drugih kopališč in zdravilišč, pri daljšem bivanju popust. Dietetična kuhinja. V nobenem drugem kopališču ni združenih toliko dobrih in prijetnih okolnosti, kakor v tem kopališču. Kopališče je v vseh ozirih modernizirano ter odgovarja vsem zahtevam higijene. Podrobna pojasnila daje: 1738

UPRAVA RADIO-THERME LAŠKO (SLOVENIJA)